

IKEA

DĖL VĖJO ELEKTRINIŲ PARKO

2024 m. balandžio 8 d.

Asociacija „Kraštovaizdis“ (toliau – ir asociacija) atstovauja suinteresuotą visuomenę aplinkos klausimais bei priimant su aplinka susijusius sprendimus.

Širvintų rajono savivaldybės kultūros centro didžiojoje salėje (I. Šeiniaus g. 4, Širvintos), 2024-03-26 įvykusio susirinkimo dėl UAB „Sweco Lietuva“ parengtos poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos dėl UAB „Žalia žemė“ planuojamų iki 72 vėjo elektrinių parko Alionių, Širvintų ir Zibalų sen. Širvintų r. sav. Vilniaus apskr. teritorijose (toliau – VE parkas) metu Širvintų rajono savivaldybės atstovas advokatas Jovitas Elzbergas informavo, kad IKEA galimai ketina pirkti ir vystyti veiklą pagal parengtą VE parko projektą.

Atsižvelgdami į sužinotą informaciją, kreipiamės į Jus informuodami, kad:

1) 2023 m. birželio mėnesį Širvintų rajono savivaldybės tarybai ir merai buvo pateiktas 884 asmenų pasirašytas kreipimasis, kuriuo prašoma inicijuoti griežtesnių reikalavimų ir didesnių – mažiausiai dvigubai ar dar reikšmingesnio dydžio atstumų (apsaugos zonų) nuo numatomų statyti vėjo elektrinių iki žmonių gyvenamųjų pastatų, kultūros vertybių, saugomų gamtos ir kraštovaizdžio objektų nustatymą, nei yra numatyti šiuo metu planuojamo statyti VE parko projekto vystytojų. Asociacijai yra žinoma, kad dėl planuojamų vėjo elektrinių VE parko poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos rengėjams yra išsiųsta apie 1200 asmenų, kuriems (jų nuosavybei, sveikatai ir kitiems interesams) vėjo elektrinės darys poveikį, prieštaravimų. Taip pat apie 360 žmonių laišku su prieštaravimais yra gavę kitos poveikio aplinkai vertinimo procedūrose dalyvaujančios valstybinės įstaigos. Taigi, VE parko projektas nepalaikomas vietos gyventojų.

Asociacijos vertinimu, VE parko poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos dalis dėl laukinių paukščių apsaugos parengta su itin dideliais trūkumais. Dėl to asociacija teisės aktų nustatyta tvarka pateikė pastabas ir poveikio aplinkai ataskaitos rengėjams, ir kompetentingoms valstybinėms institucijoms. Asociacija ir vietos bendruomenės nariai savo lėšomis samdė nepriklausomą ornitologą, kuris tyrė VE parko teritoriją ir surado bei į Saugomų rūšių informacinę sistemą nustatyta tvarka įtraukė daug (22 vnt.) saugomų paukščių lizdaviečių, kurių tą pačią teritoriją tyrė VE parko vystytojų samdyti ir VE parko poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos rengime dalyvavę ornitologai nerado. Šiuo metu VE parko teritorija dėl laukinių paukščių ir šikšnosparnių apsaugos tinkamai neištirta, parengta VE parko poveikio aplinkai vertinimo ataskaita turi ir kitų esminių trūkumų, dėl kurių pastabos pateiktos teisės aktų nustatyta tvarka.

Be to, būtent visuomenės supažindinimo ir pastabų dėl parengtos VE parko poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos laikotarpiu VE parko projekto vystytojai (UAB „Evecon“) pateikė ieškinį teismui prieš asociaciją, kuriame prašo paneigti tikrovės neatitinkančią informaciją pagal ieškovės suformuluotą paneigimą, priteisti 50 000 Eur neturtinės žalos atlyginimą ir bylinėjimosi išlaidas. Asociacijos nuomone, toks ieškinytis vertintinas kaip SLAPP ieškinytis (strateginiai ieškiniai prieš visuomenės dalyvavimą). Tokiu būdu asociacijai, jos atstovams buvo dar papildomai sumažintos galimybės tinkamai susipažinti su PAV ataskaita ir pateikti dėl jos pastabas dėl ribotų laiko ir žmogiškųjų išteklių resursų.

Taip pat suinteresuotos visuomenės nepasitikėjimą VE parko projektu didina ir tai, kad VE parko projekto vystytojai ne visuomet suteikia informaciją apie projektą. Asociacijos nuomone, VE parko projektas nuo pradžių buvo netinkamai viešinamas, žmonėms tinkamai nesuteikta arba suteikta netiksli informacija, tai gali būti vertinama kaip 1998 m. birželio 25 d. Konvencijos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais (Orhuso konvencija) pažeidimas.

Prašome Jūsų patvirtinti ar paneigti informaciją apie tai, kad IKEA ketina pirkti parengtą VE parko projektą ir vystyti VE parko veiklą Alionių, Širvintų ir Zibalų sen. Širvintų r. sav. Vilniaus apskr. teritorijose. Jei taip – prašome Jūsų pateikti komentarus ir nuomonę apie situaciją dėl VE parko veiklos vystymo, tolimesnius planus dėl VE parko statybos.

Elektroninio pašto adresas kontaktams: dokumentai@krastovaizdis.eu.

Pagarbiai,

Asociacijos „Kraštovaizdis“ prezidentas

Teisutis Buda